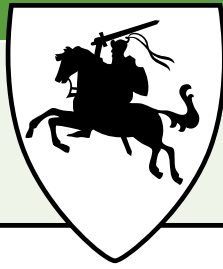

SU ŽALGIRIU – UŽ LIETUVĄ!

ŽALGIRIS

Valstybė bus turtinga, kai ją valdys kūrėjai

Šakių meno mokyklos dailės skyriaus vedėja, dailininkė, scenografė Lolita Rūgytė ką tik atšventė 50 metų jubiliejų. Baigusi dailės studijas dailininkė grįžo į gimtuosius Šakius. Tapo, rengia parodas, kūrybinį darbą derina su pedagogine veikla. Pusę savo kūrybinio gyvenimo dailininkė atidavė darbui su jaunimu. Pedagogos misija ji laiko išmokyti savo mokinius mylėti Tėvynę. Tai esą galima padaryti tik per kūrybą ir ištikimybę savo tikslui.

„Valstybei būtų geriau, jeigu prie jos vairo sėdėtų ne sausi pragmatikai, pataikautojai, o žmonės, kurių sielas palietė menas“, - tvirtai tiki L.Rūgytė.

- Didelių polėkių žmonėms neretai ankšta provincijoje. O jums?

- Didžiausia laimė gyvenime būti, gyventi, mylėti, kurti mažame miestelyje. Juokauju, duotų kas nors milijoną, neičiau į didelį miestą, kur kaimynai nepažįsta vieni kitų. Mažame mieste bendruomenė yra nedidelė, tai nuostabu. Mieste tempas, bėgimas visus iš proto išvaro, nelieta laiko niekam kitam. Pasikalbu su draugais dailininkais, gyvenančiais didžiuosiuose miestuose. Ar buvęs tokioje ir tokioje parodoje sostinėje, matęs naują muziejaus ekspoziciją? Ne. Aš, gyvendama provincijoje, viską esu mačiusi, viską apžiūrėjusi, dailės mokyklos vaikus nuvežu. Visą mes aplankome, dramos, operos ir baletu teatrą. Ne atstumas yra esmė. Nori, ir nuvažiuoji. Kai mieste į darbą reikia važiuoti valandą, nieko turbūt nebenori, o mes, provincijos žmonės, per savo miestelį galime pereiti pėstute per pusvalandį. Kaip tai gera. Esu pajutusi, kad kai kurie į periferijos dailininkus žvelgia šiek tiek iš aukšto. Ne visi. Yra nepaprastai aukštos kultūros žmonių, puikių menininkų ir puikių asmenybių, kurie tokių ribų nepripažįsta. Daugumos jų ištakos iš kaimo. Jie vertina ir saugo ryšį su kaimu ar bent ilgesį jam. Bet kai kurie tolsta, ypač dabar, postmodernistiniu laikotarpiu. Mokiausi, kai vyko didieji istoriniai lūžiai. Mes iš tiesų tuo metu jutome tą tikrąją laisvės dvasią.

- Ar tokie tie laisvės vėjai, kokių tikėjotės?

- Kyla įvairių minčių. Iš tiesų mums teko labai sudėtingas laikas ir sunku jį vertinti. Mūsų lūkesčiai buvo vienokie, o dabar jie gali atrodyti visai kitokie. Tik vieną dalyką galiu pasakyti. Man gyventi dabar daug kartų geriau. Prisimenu baimės jausmą jaunystėje, kai negalėjai laisvai kalbėti. Nežinojome, kada ir ką galima sakyti. Laisvos minties nebuvo jokios. Dabar tai turime, bet matote, kas atsitiko. Daug kas pamiršo, kad yra ne tik laisvė, bet yra ir pareigos, kurių reikia laikytis. Pamiršome žmoniškumo kriterijus. Pamynėme vertybes, nes kiti dalykai atsirado. Dir-

Kazimiero Linkevičiaus nuotr.

► Neįsivaizduoju ir nesuprantu tų, kurie atsisako pilietybės. Tai gal jie nebe lietuviai? Gal kažkas tikrai blogai?

bu su mokiniais, jie man gyvybės eliksyras. Kai į juos žiūriu, atrodo, kad ne viskas prarasta, dar neprazūš Lietuva.

- Bet tokio jaunimo nėra labai daug. Daug kas gyvena, nežinodami, ko nori iš gyvenimo. Ar ne toks pat tautos genocidas vyksta šiandien? Pasiklausai - baigė mokyklą ir į užsienį, kuo toliau nuo Lietuvos. Kur mes taip nueisime?

- Tai labiausiai jaudina. Man atrodo, taip yra dėl to, kad iškreipėme demokratijos sampratą. Jauni žmonės nesupranta, kad naudojantis laisvėmis reikia laikytis pareigų, bendražmogiškų moralės nuostatų. Šitų dalykų jų neišmokė tėvai, nes ir negalėjo išmokyti. Didžiausias mūsų tautos praradimas ir didžiausia žala mūsų tautai buvo padaryta per trėmimus į sibirius. Mes tiek daug praradome, geriausių žmonių, laiko. Pagaliau tiek ilgai buvome priespaudoje. Atsigauti po tokių netekčių negalima taip greitai. Pasakykite, kas skiepija vaikams su-

pratimą apie Tėvynę. Neperšant, neprimtant. Neužtenka postrin-gauti ir švaistytis tuščiomis frazėmis. Reikia jaunimą sudominti, patraukti, nukreipti. Net meninėmis priemonėmis tai daryti. Menas labai daug gali.

Su savo mokiniais per Tautos šventes subrandiname kokią nors idėją ir rengiame pilietines akcijas. Tarkime, einame į parką su daugybe trispalvių, sudėliojame iš jų mūsų valstybės kontūrus, užpildome vėliavėlėmis arba apvyniojame trispalvėmis medžių kamienus. Kalbame apie Lietuvą, apie problemas, visuomenės žaizdas, jaunimo bėdas. Jaunimas sako, kaip gera, kad galime išsikalbėti. Vaikai viską įsimena, jiems tai įstringa. Visus jaunus žmones, net ir tuos, kurie ne tokie imlūs menui, galima sudominti ne menčiau. Tai turi daryti jų mokytojai, apskritai visa švietimo sistema tam turi būti pasirengusi. Nežinau, ar kas gali atsakyti, kaip mokykla turėtų mokyti jaunimą mylėti Tėvynę. Bet man visada atrodė, kad bendrojo lavinimo mo-

kyklose per mažai savo darbą mylinčių mokytojų ir per mažai kūrybingų asmenybių. Klasės yra per didelės. Kaip mokytojui suvaldyti trisdešimt skirtingų jaunų žmonių, kurių vienas svajoja apie kompiuterius, kitas galvoja, kaip pavalgyti, trečias apskritai nieko nenori. Suvaldyti ir sudominti tokius skirtingus jaunus žmones gali tik ypač kūrybinga asmenybė. Ar daug tokių mokytojų yra ir kiek jų gali būti, kai tokie atlyginimai, toks požiūris į mokytojus?

- Sutikite, pagarbą net mokytojams reikia nusipelnyti. Kodėl vienus mokytojus mokiniai įsimena, o kitus pamiršta vos mokyklos durimis trinktelėje?

- Mokytojas turi degti. Nesvarbu, matematikos mokytojas ar gimtosios kalbos, jis turi degti, ieškoti. Bet kokius sudėtingus dalykus reikia mokyti per kūrybą. Kūrybingai galima dėstyti net fiziką, matematiką. Mokykloje nepatyrę kūrybos galios, neišmokę į pasaulį žiūrėti plačiai atvertomis akimis, žmonės negali būti laisvi. Jie visur jausis įsprausti į rėmus, bus bailūs, arba priešingai - per daug agresyvūs. Valstybės nesugebės valdyti žmonės, nesuvokę kūrybos. Pažvelkime į mūsų Seimą. Kiek jame tėra kūrybingų žmonių. Atsiprašau už atvirumą, bet kartais susidaro vaizdas, kad dauguma jų nedraugauja nei su knyga, nei su menu. Senovės Kinijoje imperatoriumi galėjo būti tik tas, kuris išlaikydavo menų egzaminą, į kurį įeidavo muzikos, kaligrafijos disciplinos. Pas mus yra kitaip, nes dauguma mūsų politikų atėję iš tos epochos, kurioje dailė buvo paskutinė pamoka tvarkaraštyje, į kurią galima neateiti.

Kalbėdamasi su mokiniais suprantu, kad jie labai užimti. Kiekvienas mokytojas reikalauja kuo geriau išmokti jo dėstomą dalyką, kiekvienam atrodo, kad jo mokslai yra svarbiausi. Reikalavimai tokie dideli, kad apie jokią kūrybą nebegali nė kalbos būti. Jauni žmonės nebeturi jokio laisvo laiko. Reikia kažką keisti, koreguoti programas. Visko sukišti į galvas neįmanoma ir nereikia. Per dideli krūviai ir mokytojų nekūrybingumas yra du pagrindiniai šiandienio švietimo trūkumai. Labai skatinu, kad mano mokiniai mokytoji Lietuvoje. Gal ne visi paklauso, turiu dailininkų, išvykusių į užsienį, ten gyvenančių ir kuriančių. Dauguma išvyko ieškodami savęs.

- Koks menas auklėja žmones. Ar aprūdijusį vamzdį pakrautėje galima vadinti menu? Arba prieš Velykas Vokietijos prestižinėje meno parodoje nuoga dailininkę, visiems matant „dėjusią kiaušinius“? Kaip Šakiuose toks menas būtų priimtas?

- Blogai būtų priimtas toks menas Šakiuose. Ir Vilniuje, manau, nelabai kitaip. Vis dėlto tai yra menas. Konceptualusis menas. Šiais laikais nemažai menininkų atsto-

vauja šiai krypčiai. Jų kūrybos esmė yra žmonių reakcija į meną. Labai svarbu, kiek meno kūrinys veikia žmogų. Mūsų Dailės akademijoje taip pat yra nemažai dėstytojų, kurie veda konceptualiojo meno keliu. Tai nėra blogai, bet visada pirmiausia reikia galvoti, kad žmogus išmoktų amato. Įsivaizduokite, diplominio darbo užduotis - iš kartoninių dėžių sukurti kompoziciją. Galbūt pati idėja įdomi, bet palaukite, ji juk laikina. Amžinosios vertybės yra klasika, tikrieji mūsų menai. Yra manančių, kad jie stovi prie išnykimo ribos. Kai kurie visa burna kalba, kad tapyba toje eilėje yra pirma baigianti numirti meno šaka. Bet aš taip nemanau. Man atrodo, kol gyvuos žmonija, bus ir tokio, ir tokio meno, tik manau, kad konceptualusis menas daug laikinesnis.

Konceptualūs menai daugiau jaudina jaunus žmones. Kai ateiname į brandą, jie mums pasidaro ne tokie reikšmingi ir ne tokie svarbūs. Užsienyje konceptualios idėjos labiau toleruojamos, žmonės priima natūraliai. Pas mus gal pagrindinė problema yra ne žiūrovai, vertintojai, o kūrėjai. Kai kurie labai susireikšmina, manydami, kad jie dideli menininkai, padaro kažkokį kūrinį, o tie, kurie žiūri, tegul mano, ką nori. Pristatydama savo parodas, aš visada pasakodavau žmonėms iš visos širdies tai, ką išgyvenau, jaučiau kurdamą vieną ar kitą paveikslą. Žmonėms tai labai patikdavo. Jūs dar ir kalbate, sakydavote, ne tik piešiate, kiti nekalba. Bet kodėl? Jeigu pas žmones ateitų tas skulptorius su savo abstrakcijomis, atvurtį sielą, pasakytų, kokia emocija nutūpė į meno kūrinį... galbūt nelabai pavyko, jeigu jūs neatpažįstate... Menininkas turi kalbėtis su visuomene. Jeigu nesugebi kalbėti, reikia bent bandyti bendrauti.

- Kai kurie ne tik palieka Tėvynę, bet dar pyksta, kad negali turėti dviejų pilietybių? Kaip daikto. Katro prireiks, tą pasirinks. Ar jūs galėtumėte palikti Tėvynę?

- Neįsivaizduoju ir nesuprantu tų, kurie atsisako pilietybės. Tai gal jie nebe lietuviai? Gal kažkas tikrai blogai tiems žmonėms? Mes kalbame savo kalba, pačia gražiausia. Turime savo laukus, savo gėles, savo erdvę, neprikimštą sausakimšą kaip kai kurie pasaulio didmiesčiai. Kas gali būti gražiau. Sako, neišgyvenu. Netiesa, visada galima išgyventi, jeigu tik nori. Žmonės laukia, sako, pateikite. Ant lėkštelės, tada pasiimsiu. Tu, žmogau, turėk idėjų, dek, kunkuliuok - ir tau visko užteks čia, gimtineje. Emigracija man pati skaudžiausia tema. Guodžia tik tai, kad dauguma išvažiavusių išsaugo gimtines ilgesį. Galbūt ilgesys juos parves? Aš niekada negalėčiau palikti Tėvynės. Nė už jokių pinigų. Siūlykite, kiek norite, nesutikčiau. Geriau gyvensiu kukliai, paprastai, bet niekada nepaliksiu Lietuvos.

Talentingas pedagogas Jonas Murka

Šių metų rudenį, spalio 21-ąją, sueis 125 metai, kai gimė Jonas Murka (1889-1945) - mūsų pedagogikos novatorius, intelektualas, kuklus ir kilnus žmogus, pirmojo metodikos vadovėlio Lietuvoje ir pirmosios Lietuvoje strateginės programinės visaapimančios sistemos - šešių privalomų mokyklos skyrių ir tam skirtų vadovėlių - autorius. Pirmojo civilinio teikimo 1928 m. Gedimino IV laipsnio ordino kavaliereus, visas savo jėgas ir gyvenimą paaukojęs Švietimo idealams įtvirtinti.

Pats vadovėlių autorius tikėjosi pakreipti Lietuvos mokyklą ne tik į mokslo, bet ir į meno kelią. Buvo didelės erudicijos pedagogas teoretikas ir praktikas, mokėjo per dešimt kalbų (latvių, gudų, lenkų, ukrainiečių, rusų, vokiečių, prancūzų, senovės graikų, lotynų ir kt.) Jis svajoto, kad lietuvių tauta įveiks savo atsilikimą švietimo srityje ir susilygins su labiausiai išsivysčiusiomis Vakarų Europos valstybėmis.

Praėjus šešiasdešimt devyneriems metams po J.Murkos mirties, pasikeitė trys ar keturios pedagogų kartos, todėl nenuostabu, kad šiandien beveik niekas nieko apie jį nežino... Ruošiantis rašyti šia tema, suintrigavo vienas prof. Juozo Kašio teiginys (1989): (...) Tik gerokai vėliau, kai M.Mažvydo bibliotekoje surinktą archyvinę medžiagą apie Joną Murką ėmiau tvarkyti, prisiminiau stereokopijų skyrus darbuotojos mestą repliką: „Nejaugi pedagogikos mokslininkai nieko išliekamo nebesukuria? Skaitytojai prašo ir prašo atšviesti prieškariniais metais spausdintus darbus, o šiais laikais parašytų knygų beveik nepageidauja.“ (...)

Mokslininko pedagoginis palikimas tikrai didelis, tačiau sovietinės okupacijos laikais buvo pasiekiamas tik pavieniams lituanistams, pedagogikos specialistams, kurie ne visuomet po jo citatomis ar pasinaudoję J.Murkos sukauptą medžiagą parašydavo autoriaus pavardę ir atskleidavo tikrąjį savo žinių šaltinį. Dažniausiai rašantieji mokslinius darbus, išvardiję atski-

ras anų laikų pavardes, toliau parašydavo - ir kt. Gyvieji likdavo sąrašė, o mirę pavirsdavo į „ir kt.“

J.Murka buvo talentingas, valingas, žinantis savo kelią ir titaniškai darbštus, nugyveno trumpą, bet itin produktyvų gyvenimą. Per vienuolika metų, kol sirgo ne taip sunkiai, J.Murka parašė ir išleido devyniolikos pavadinimų, 58 laidų vadovėlius. Jis garsėjo ne tik kaip vadovėlių, bet ir pedagoginių

viši Vilniaus krašte“ (1941-1943).

Teisingai ir gražiai 1989 metais jį pristatė prof. J.Kašys: (...) J.Murka per neilgą savo gyvenimą suspėjo aprūpinti elementoriais ir skaitymo knygomis visus tuometinius Lietuvos klumpėtus pradinukus. Negalime pamiršti, kad vos ne pusę savo knygų jis parašė suvaržytas griežto režimo, dažniau gulėdamas lovoje. Apie jo begalinį darbštumą sklido legendos... (...) Nebereikia įrodinė-

savybių, ugdymo turinio pamatų ir formų, mokytojų asmenybės sklaidos, švietimo organizavimo klausimais. Čia girdime jį prabylantį literatūros ir poezijos kritikos balsu, poligloto ugdymo žinovo lūpomis, švietimo vadybininko rimtumu. (...) Sovietinės okupacijos metais Jonas Murka ilgą laiką buvo išbrauktas iš minėtinių asmenų sąrašo, - rašė knygos apie J.Murką pratarinėje (1989) prof. Leonas Jovaiša.

tiesės (1921-2000) sukurta ir aukso medaliu įvertinta (1979) vaikų kūrybinio estetinio lavinimo metodika, kurią prieš mirtį, jai jau nesikeliant iš patalo ir smarkiai dvejojant, ar leisti išsinešti, kažkas iš pažįstamų mokytojų metodininkų rato „pasiskolino“ ir, praėjus keturiolikai metų po mamos mirties, vis dar negrąžina šeimai...

Kodėl pirmoji Nepriklausomybė taip uždegė Tautą mokslui, darbui, laisvos Tėvynės kūrimui, o karo pabėgėliai ir tremtiniai garsino savo Tautą išskirtiniu sąžiningumu ir darbštumu?.. Nuo anų laikų išaugo, subrendo ir paseno net kelios kartos, į pirmą vietą keliančios malonumus, bet ne pareigą. Tiesa paprasta: neatlikai pareigos Tėvynei - nieko negali iš jos ir reikalauti... Tai ne tik sovietmečio formaliosios mokyklos ugdymo pasekmė, bet ir šių laikų nepriklausomos Lietuvos mokyklos nesibaigiančios reformos rezultatas. Dabartinė laisvoje Lietuvoje užauginta karta - neišsilavinusi, be darbo įgūdžių, be atsakomybės, be pilietiškumo ir, matyt, todėl - be Tėvynės... Tai ir yra tas rezultatas, apie kurio grėsmę išpėjo J.Murka prieš aštuoniasdešimt septynerius ar visą šimtą metų. Taip, ne visi tokie, yra išimčių - puikių jaunųjų mokslininkų, medikų, humanitarų, menininkų ar ūkininkų... Tačiau žinome, kad „išimtys tik patvirtina taisyklę“...

Nesusipratę ar menkai težiinantys praeities kultūros ištakas tuščiai siūlo vis naujus „modernius“ visuomenės ugdymo būdus. Nuoširdžiausiai ir, matyt, todėl atidžiausiai J.Murkos darbus studijavęs prof. J.Kašys 1989 m. rašė: „... Ar ne mano ir kitų kolegų brokas, jei Pedagoginio instituto studentams asmenybės psichinių galių lavinimo klausimai, o ypač praktinis šios problemos sprendimas - vos ne *terra incognita* (nežinoma žemė)? Tai vienas iš tautinės mokyklos koncepcijos realizavimo sąstingio priežasčių. Mančiau: taip tęstis negali. Mes žūsime, ir mokykla bus didžiausia šios tragedijos kaltininkė. Juolab kad mes turime puikų lavinamojo mokslo šauklį - J.Murką, nuoseklų H.Pestalocio idėjų vietininką Lietuvoje“.

Giedrė BULOAITĖ

▶ Jonas Murka su šeima (1927 m.)

straipsnių spaudoje bei kitų leidinių autorius. Straipsniuose kėlė fundamentalias mokymo kryptis, turinio ir metodų problemas. Didelis (apie 4000 p., iki šiol nepublikuotas) J.Murkos veikalas - 8 dalių pedagogikos istorijos chrestomatija „Didieji mūsų švietimo ir auklėjimo periodai (1385-1919)“. Šiam veikalui medžiagą autorius rinko visą gyvenimą, o parašė jau sunkiai sirgdamas. Chrestomatijoje mokslininkas susistemina ir įvertina Lietuvos pedagoginės minties istorijos pagrindus, davusius pradžią pedagoginei minčiai tautinės mokyklos suformavimui.

Dar viena sritis, kurioje ryškiai suskambėjo J.Murkos balsas, tai straipsniai (su žemėlapiais) - „Rytų Lietuvos ir valstybės klausimais“ bei studijos apie Rytų Lietuvos etnografines ribas ir „Lietu-

ti šiandien, kad J.Murka - tai versmė, iš kurios semiamės jėgų išsilaikyti ir apsiginti nuo imperinės kalbos invazijos. Neilgas J.Murkos gyvenimas dar ilgai bus priekaištamas mūsų kartai, praradusiai save. Aš pasakyčiau - apgautai kartai. (Šiaulių naujienos. 1989 spalio 24)

„Nuostabą kelia ne tik šio sunkiai sergančio žmogaus dvasios jėga, produktyvumas rengiant mokymo programas, vadovėlius, vaizdines priemones, metodinius ir pedagoginius leidinius, bet ir jo intelekto galia įžvelgti galutinius švietimo pamatus. Jis - puikus mokytojas, dėstytojas, metodininkas, vaizdžių tekstų autorius. Tekstuose išryškėja Jono Murkos pedagogikos mokslininko, švietimo filosofo talentas. Remdamasis istorine ir teorine mokyklų ir ugdymo mokslo patirtimi, jis pagrįstai kalba švietimo esmės,

Gydydamasis (1928-1936) Prancūzijoje (Aubiure) ir Šveicarijoje (Davose), Jonas Murka intensyviai studijavo Vakarų pažangiausią pedagoginę literatūrą, klausėsi paskaitų Ciuricho universitete, ypač gilinosi į psichologijos bei pedagogikos problemas.

J.Murka sirgo ilgai, o gyveno trumpai. Žmonių atmintis taip pat trumpa. Mokslininkai aiškina, kad mes pajėgūs atsiminti ir mylėti ne daugiau kaip tris kartas, gyvenusias prieš mus... Tad nenuostabu, kad gyvieji dažnai sureikšmina esamus ar tariamus savo nuopelnus, o pasisavinę svetimas mintis ir net autorystę, patys ja įtiki. Toks likimas dažnai ištinka mokslininkus ir menininkus - jų darbai nutylimi, vardai pamirštami... Matyt, taip nutiks ir su mano mamos, nusipelnusios mokytojos L.Murkaitės-Bulo-

„Respublikos“ kultūros savaitė: ką verta pamatyti?

■ Be didelės skubos: kai kurie kultūros įvykiai, patraukę dėmesį šią savaitę, nusikels ir į kitą. Žinoma, šiomis dienomis Antano Miškinio premija pažymėta Gintaro Bleizgio knyga „Sodas“ teks susirasti patiemis, o klasiko Antano Gudaičio tapybos konkursą laimėjusios dailininkės Rūtos Eidukaitytės spalvomis sostinės Pylimo galerijoje gėrėsime visą mėnesį.

■ Koja už kojos galima susipažinti ir su tekstilės menu - sostinės galerijoje „Arka“ atidaryta bienalė „Tekstilė X“, dėl intrigos prie jos prijungta ir kilnojamoji Japonijos tekstilės miniatiūrų paroda. Minint Oršos mūšio 500-ųjų metų jubiliejų, Radvilų rūmuose jau veikia šiuolaikinio

Ukrainos dailininko Andrijaus Cholomeniuko, jau kelis dešimtmečius tapančio batalinius kūrinius, paroda, primenantį šlovingus LDK istorijos epizodus.

■ Gaila, kad Rašytojų klube Vilniuje sutikus knygą „Romus Orantas“ ten išeksponuotą šviesaus atminimo dailininko iliustracijų parodą pamatysi tik vykstančių renginių metu, - jis vienas talentingiausių knygų „darbininkų“. Iš galimų įdomesnių potyrių prašosi neapeinamos ir Šv.Jono gatvės galerijoje pirmadienį atsiversiančios skulptorių Sigitos Dackevičiūtės ir dailininkų dinastijos tęsėjo Gedimino Piekuro (jo tėvai - Igoris Piekuras ir Marija Teresė Rožanskaitė) kūrybinės ataskaitos.

■ Dar viena garsi dailininko pavardė skamba kitame kontekste - vakar Kinematografininkų sąjunga surengė vieno žymiausių lietuvių kino dailininkų, klasika tapusių vaizdinių filmų vaizdo kūrėjo Algirdo Ničiaus 85 metų sukakčiai skirtą kūrybos vakarą. Priminsiu - jis kūrė su garsiaisiais mūsų režisieriais: Vytautu Žalakevičiumi, Arūnu Žebriūnu, Almantu Grikevičiumi, Raimondu Vabalu, Algimantu Puipa ir kitais.

■ Nuo praėjusio penktadienio Mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekoje eksponuojama poligrafijos šedevro, vienintelės Lenkijoje esančios „Gutenbergio 42 eilučių Biblijos“ faksimilė (originalas saugomas Pelpino vyskupijos muziejuje). Tai yra

ryškiausias spaudos išradėjo, vokiečių spaustuvininko J.Gutenbergio leidinys, išspausdintas 1452-1455 m. Biblija buvo renkama dviejų skilčių puslapiais po 42 eilutes, spėjama, išspausdinta 180 egzempliorių tiražu. Šiandien pasaulyje yra išlikę tik 48 šio unikalaus leidinio egzemplioriai, kai kurių iš jų - tik fragmentai.

■ Vakar Nacionalinėje filharmonijoje J.S.Bacho instrumentinius opusus atliko Kembridžo universitete (Didžioji Britanija) reziduojantis baroko orkestras „Academy of Ancient Music“, o antradienį čia anšlago tikisi rečitalį rengiantis charizmatiškasis pianistas Lukas Geniušas. Vis dėlto prasminiu krūviu visus koncertus nurungia Valstybinis simfo-

ninis orkestras, diriguojamas Gintaro Rinkevičiaus, - rytoj, Gedulo ir vilties dieną, Vilniaus Paveikslų galerijos kieme jis atliks vieną gražiausių gedulingų kūrinių - V.A.Mocarto „Requiem“.

■ Sekmadienį Aukštaitija atsiveikina su Muziejų keliu. Biržų krašto muziejuje „Sėla“ vyks paskutinis šio regiono renginys: Biržų tvirtovės arsenale atidaroma nauja ekspozicija, skirta XVII a. karų su švedais laikotarpiui, visą sekmadienį ją bus galima lankyti nemokamai. Taigi, nors niekas neliepia lėkti kaip akis išdegus, vis dėlto ką esi sumanęs daryti, daryk šiandien.

Danutė ŠEPETYTĖ